

MONOGRAFIA
POKONFERENCYJNA

SCIENCE, RESEARCH, DEVELOPMENT

PEDAGOGY. #2

London
27.02.2018

U.D.C. 37+082

B.B.C. 94

Z 40

Zbiór artykułów naukowych recenzowanych.

(1) Z 40 Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii.

(27.02.2018) - Warszawa, 2018. - 172 str.

ISBN: 978-83-66030-08-4

Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Adres wydawcy i redakcji: 00-728 Warszawa, ul. S. Kierbedzia, 4 lok.103

e-mail: info@conferenc.pl

Wszelkie prawa autorskie zastrzeżone. Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora jest zakazane. Wszelkie prawa do artykułów z konferencji należą do ich autorów.

W artykułach naukowych zachowano oryginalną pisownię.

Wszystkie artykuły naukowe są recenzowane przez dwóch członków Komitetu Naukowego.

Wszelkie prawa, w tym do rozpowszechniania i powielania materiałów opublikowanych w formie elektronicznej w monografii należą Sp. z o.o. «Diamond trading tour».

W przypadku cytowań obowiązkowe jest odniesienie się do monografii.

Nakład: 80 egz.

«Diamond trading tour» ©   Warszawa 2018

ISBN: 978-83-66030-08-4

Redaktor naukowy:

W. Okulicz-Kozaryn, dr. hab, MBA, Institute of Law, Administration and Economics of Pedagogical University of Cracow, Poland; The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland.

KOMITET NAUKOWY:

W. Okulicz-Kozaryn (Przewodniczący), dr. hab, MBA, Institute of Law, Administration and Economics of Pedagogical University of Cracow, Poland; The International Scientific Association of Economists and Jurists «Consilium», Switzerland;

С. Беленцов, д.п.н., профессор, Юго-Западный государственный университет, Россия;

Z. Ćekerevac, Dr., full professor, «Union - Nikola Tesla» University Belgrade, Serbia;

Р. Латыпов, д.т.н., профессор, Московский государственный машиностроительный университет (МАМИ), Россия;

И. Лемешевский, д.э.н., профессор, Белорусский государственный университет, Беларусь;

Е. Чекунова, д.п.н., профессор, Южно-Российский институт-филиал Российской академии народного хозяйства и государственной службы, Россия.

KOMITET ORGANIZACYJNY:

A. Murza (Przewodniczący), MBA, Ukraina;

A. Горохов, к.т.н., доцент, Юго-Западный государственный университет, Россия;

A. Kasprzyk, Dr, PWSZ im. prof. S. Tarnowskiego w Tarnobrzegu, Polska;

A. Malovychko, dr, EU Business University, Berlin – London – Paris - Poznań, EU;

S. Seregina, independent trainer and consultant, Netherlands;

M. Stych, dr, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Polska;

A. Tsimayeu, PhD, associate Professor, Belarusian State Agricultural Academy, Belarus.

Recenzenci:

L. Nechaeva, PhD, Instytut PNPU im. K.D. Ushinskogo, Ukraina;

М. Ордынская, профессор, Южный федеральный университет, Россия.

WSPÓŁORGANIZATORZY:

The East European Scientific Group (Azerbaijan, Belarus, Poland, Serbia, Ukraine),
Virtual Training Centre «Pedagog of the 21st Century»,
Global Management Journal.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВОЇ РОБОТИ ЗІ СТУДЕНТАМИ-ПСИХОЛОГАМИ

Вінтюк Ю. В. 8

FORMATION OF TOLERANT ATTITUDE TOWARDS FOREIGN CULTURE IN TEACHING ENGLISH

Tarasenko T., Gorlova E. 11

ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ЧИТАННЯ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Попович Н. Ф. 13

ВПЛИВ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ НА РОЗВИТОК КАР'ЄРИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Чорнойван Г. П. 17

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА І ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: ТЕОРЕТИКО-ТЕРМІНОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Ванівська О.М., Малиновська О.Л., Преснер Р.Б. 22

САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ЯК УМОВА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРЯННЯ ФАХІВЦЯ

Перхайло Н.А. 28

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК ОДИН ІЗ ОСНОВНИХ НАПРЯМІВ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Дрочіна А. С. 34

МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Бойчук В.М., Коношевський Л.Л., Сагадіна О.Ю. 37

АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНИХ І ЗАРУБІЖНИХ ПІДХОДІВ ДО ФОРМУВАННЯ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ ГОТОВНОСТІ ДО УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Кулешова О.М. 44

ORGANIZATION OF PRODUCTIVE ACTIVITIES IN THE STUDY OF DATABASES FOR FUTURE IT SPECIALISTS IN THE CONTEXT OF FUNDAMENTALIZATION OF EDUCATION

Vardus I. 46

КОРЕКЦІЙНА СПРЯМОВАНІСТЬ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ

Хайдарова О.С. 50

МАЙБУТНІЙ ЛІКАР: ПИТАННЯ ВИБОРУ ПРОФЕСІЇ ТА МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ З РІЗНИХ КРАЇН

Тищенко І.В., Бондарева О.О., Перцева Н.О., Гуржій О.В. 53

РАЗВИТИЕ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ВОСПРИЯТИЯ СТУДЕНТОВ БУДУЩИХ ВОСПИТАТЕЛЕЙ СРЕДСТВАМИ МУЗЕЙНОЙ ПЕДАГОГИКИ

Ивершинь А. Г. 59

КОНФЛІКТОЛОГІЧНА КУЛЬТУРА ОСВІТЯНИНА ЯК БАЗОВА СКЛАДОВА ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Агалець І. О., ... 64

ОСНОВИ НАВЧАННЯ ФІЗИЧНИМ ВПРАВАМ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНИХ МЕДИЧНИХ ГРУП У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Фоменко О. В., Сичов Д. В., Неведомська Є. Р. 73

ПЕДАГОГІЧНІ ВИМОГИ ДО БАТЬКІВ ЯК ВИХОВАТЕЛІВ

Литвин В.А. 76

ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Пятицька Д. В., Іванова І. М., Черненко С. І., Рапа В. В. 80

ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ В РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ

Бутенко Н. І. 83

ТЕХНОЛОГІЇ ПОЛІХУДОЖНЬОГО ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРАКТИЦІ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Граб О. Д. 85

ВИКОРИСТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕТНІЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ФОРМУВАННІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ 6-8 РІЧНОГО ВІКУ

Шевчук О.В. 90

FORESIGHT IN HIGHER EDUCATION

Golub T.P. 97

**ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ
В ТРАДИЦІЙНОМУ ТА ІННОВАЦІЙНОМУ АСПЕКТАХ**

Макаренко О.В., Першина Л.О. 101

**ФОРМУВАННЯ ТОЛЕРАНТНОСТІ У ДІТЕЙ СТАРШОГО
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА**

Рябова І. В. 108

**EDUCATIONAL PROCESS AT THE UNIVERSITY OF THIRD AGE IN
CANADA**

Terenko O. O., Ogjenko O. I. 111

**ВПЛИВ ДИТЯЧИХ ІГРАШОК НА СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК
ДОШКІЛЬНИКА**

Полохач С.А. 113

**ПРО ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИВЧЕННЯ СИСТЕМ КОМП'ЮТЕРНОГО ЗОРУ
ФАХІВЦЕМ З РОЗРОБКИ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

Мазур С. І. 116

**CREATION OF FAVORABLE ATMOSPHERE IN SOCIAL GROUPS
OF TEENAGERS IN THE CONDITIONS OF CHILD HEALTH AND
RECREATION CENTER: RESULTS OF THE STUDY**

Goncharova O.A., Milchevskaya G.S. 120

**ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ЗАСОБАМИ
ЕЛЕКТРОННОГО ЛИСТУВАННЯ**

Крекотень О.В. 124

**ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
У КОЛЕДЖАХ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ**

Кристочук Т.Є., Піддубюк М.В. 127

**FEATURES OF THE 1ST YEAR STUDENTS' ADAPTATION TO THE
STUDY PROCESS AT THE MEDICAL UNIVERSITIES IN UKRAINE**

Levchenko K.V. 131

**ОСНОВЫ ОБУЧЕНИЯ УПРАЖНЕНИЯМ В ПАУЭРЛИФТИНГЕ ДЛЯ
СТУДЕНТОВ**

Бойченко А. В., Голубенко А. С., Емельянов А. А., Сокирка А. В. 135

РОБОТА З ПРИСЛІВ'ЯМИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОГО ЧИТАННЯ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ	
Чепак Т.В.	138
СУТНІСНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ	
Галацин К.О.	141
ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ І ПРОВІЗОРІВ: ПРИНЦИПИ І ПЕРЕВАГИ	
Добровольська А. М., ...	143
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ГРАМАТИКИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ НА ПРИКЛАДІ ЕКОНОМІСТІВ	
Мкртчян А.Р., ...	147
СКЕЛЕЛАЗІННЯ ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ	
Арапов О.В.	152
ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ	
Бузенко І.	157
РОЗВИТОК ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТОК 1-2 КУРСІВ, ЩО ЗАЙМАЮТЬСЯ ФУТБОЛОМ ЗАСОБАМИ ФІТНЕСУ	
Мішин С. В.	163
ПРО ПЕДАГОГІЧНУ СКЛАДОВУ СЕРЕД ПРОФЕСІЙНИХ ФУНКЦІЙ ФАХІВЦІВ З ОХОРОНИ ПРАЦІ	
Шароватова О.П., Морозов А.І.	168

Педагогіка

ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ЧИТАННЯ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Попович Надія Ференцівна,

кандидат філологічних наук, доцент, доцент
кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій
Мукачівського державного університету

У статті з'ясовано головні аспекти формування навичок читання в молодших школярів, окреслено специфіку роботи над вдосконаленням читацьких навичок на уроках читання в початковій школі, визначено ефективні методичні прийоми формування навичок читання в молодших школярів.

Ключові слова: читання, художні твори, прийоми навчання, урок читання, знання, вміння, навички.

Постановка проблеми. У навчанні й вихованні учнів початкових класів літературне читання має дуже важливе значення. Метою сучасної початкової освіти є формування у молодших школярів навичок читання, основ читацької культури, емоційно-оцінного ставлення до змісту прочитаного, а також формування особистості засобами художнього слова. Адже літературне читання є потужним засобом розвивального та виховного впливу на учнів початкових класів, воно сприяє моральному, етичному й естетичному розвитку дітей. Особливо цінним є формування в молодших школярів навичок читання.

З вивчення проблем, пов'язаних із формуванням навичок читання в учнів початкових класів, здійснено ряд досліджень [1; 2; 3].

Актуальність статті полягає у тому, що у молодшому шкільному віці, коли найбільш інтенсивно йде процес фор-

мування і розвитку особистості дитини, літературному читанню, виробленню навичок читання необхідно приділяти особливу увагу. Читання як спосіб знайомства з художньою літературою допомагає учням початкових класів зрозуміти, що у слів є не тільки конкретно-предметне, номінативне значення, але й внутрішній, образний смисл, який і спонукає до сприйняття художнього твору як явища мистецтва. Відтак, робота над формуванням навичок читання в учнів початкових класів є обов'язковою та необхідною.

Об'єктом нашого дослідження став процес формування в молодших школярів навичок читання.

Мета статті – з'ясувати особливості формування в молодших школярів навичок читання.

Компонентами навички майстерного читання є виразність, правильність, усвідомлення прочитаного та швидкість.

Одним із важливих етапів у вивченні художньої літератури є виразне читання, яке є основною формою наочного осягнення багатств словесного мистецтва. Як відомо, виразне читання забезпечує цілісне та емоційне сприйняття художніх творів, адже воно породжує естетичне співпереживання. Майстерно відтворені читцем художні образи справляють на дітей такі враження, які викликають особисті асоціації, оживляють уяву слухачів, сприяють розвитку їх фантазії, почуття та думок.

Взірцеве читання вчителем початкової школи художнього твору викликає емоційний відгук у молодших школярів, розвиває їх художній смак, сприяє зацікавленості до цього твору. Важливим є те, що виразне читання допомагає правильному розумінню змісту твору, точному відображенню задуму автора, а також ідей та почуттів, втілених письменником у художні образи. Відтак, сила впливу живого слова на слухачів є значною.

Підготовку до виразного читання художнього твору можна організувати у такій послідовності: сприйняття твору, аналіз тексту, визначення виконавських завдань, тренування в декламації.

Для того, щоб сформувати в молодших школярів навичку виразного читання, слід систематично працювати над засвоєнням ними засобів виразності.

Темп, тембр і сила голосу читця визначаються змістом та основною думкою твору, авторським задумом. Роб-

ота над виразністю є дуже важливою під час вивчення літературних творів. Значну увагу необхідно приділяти таким завданням, які сприяють активній мовленнєвій діяльності молодших школярів, навчають їх вибору необхідних засобів виразності читання. Вчителю початкової школи слід систематично працювати над покращенням техніки читання дітей. Необхідно пояснити учням залежність вибору тих чи інших засобів виразності від змісту й основної думки твору, поступово формувати у них уміння самостійно визначати паузи (малі, великі, дуже великі), логічний наголос, підвищення чи пониження тону мовлення тощо. Адже інтонації, які не відповідають змісту, роблять мовлення важким для сприйняття. Уповільнений темп робить висловлювання неемоційними, а занадто швидкий темп робить їх не цілком зрозумілими.

Виразність читання молодших учнів виявляє ступінь розуміння того, що вони читають. Таким чином, виразність тісно пов'язана з усвідомленням прочитаного.

Підвищення й пониження голосу читця роблять висловлювання яскравими. Особливу роль вони відіграють під час читання віршів. Слід враховувати, що розвиток думки потребує підвищення голосу, а її закінчення – пониження. Учителю навчати учнів початкових класів мелодики мовлення спочатку краще на невеликих віршах, які діти легко вивчають напам'ять.

Окремі частини твору можна вимовляти або з більшою силою голосу,

або з меншою. Такі зміни гучності пов'язані зі змістом тексту і допомагають читцю в розкритті головної думки твору. У такому випадку зміна гучності голосу є одним із важливих інтонаційних засобів виразності.

Учителю початкових класів доцільно організувати роботу зі з'ясування того, як правильно обирати силу голосу. Молодшим школярам необхідно засвоїти, що зміна гучності залежить від ситуації спілкування та від змісту висловлювання. Продуктивними завданнями є такі, які полягають у тому, що учням треба прочитати певні уривки із твору, намагаючись при цьому за допомогою голосу висловити відповідні почуття.

Важливим засобом виразного читання є тон. У молодших школярів необхідно формувати знання про залежність тону від виражених у творі почуттів і думок. Треба також привчати дітей правильно використовувати цей засіб виразності не лише під час читання, а й у усному переказуванні текстів та під час творення власних усних висловлювань.

Молодші школярі, читаючи твори, починають розуміти, що, залежно від змісту висловлювання, виражених почуттів і настрою, текст може бути прочитаний найрізноманітнішим тоном: радісно, із здивуванням, схваленням, зі смутком, тривогою, жалібно тощо. Учителю слід звернути увагу учнів на те, в якому місці тексту змінюється тон, з чим пов'язана ця зміна, яким тоном потрібно прочитати ту чи іншу частину твору.

Важливим інтонаційним засобом виразності є темп мовлення. Вибір темпу визначається змістом, призначенням, задумом висловлювання, жанром твору. У молодших школярів дуже важливо формувати знання про темп як про один із важливих засобів виразного читання, розвивати в них уміння визначати зміни в темпі, пояснювати їх. Темп мовлення служить для виразності висловлювань. Пришвидшений темп допомагає передати швидкість подій. Уповільнений темп мовлення застосовується, коли потрібно передати уповільнення або одноманітність дій.

Учні повинні засвоїти, що всі засоби виразності тісно пов'язані між собою, і, щоб читання було виразним, необхідно вміти користуватися всіма засобами.

До виразного читання молодших школярів готують починаючи з добукварного періоду, зокрема учні разом з учителем вивчають вірші. Навички виразного читання вдосконалюються в букварному періоді. Це стосується читання дітьми складів, слів, правильного наголошування слів, інтонування речень, вміння відтворювати питання, змінювати інтонацію, робити паузи тощо.

Значна увага виразному читанню приділяється в післябукварному періоді, коли учні вчать читати фразами і між фразами робиться пауза, розуміють зміст і значення слів. Під час роботи з читанками необхідно удосконалювати виразне читання молодших школярів, звертаючи їхню увагу на емоційне відтворення тексту.

Правильним читання учнів можна вважати тоді, коли вони безпомилково вимовляють усі звуки, вірно наголошують слова, не повторюють окремих складів, чітко вимовляють закінчення слів, не пропускають слова у рядках чи самих рядків.

Основними методичними прийомами навчання читати правильно є такі: читання вчителем, читання учнів, пояснення вчителя, аналіз і виправлення помилок, вправлення у читанні слів, словосполучень, речень з дошки перед опануванням цілого тексту.

Для вдосконалення правильного читання слід використовувати вправи на розвиток чіткості вимови, як-от: промовляння групи голосних, приголосних звуків, складів, читання слів з цими звуками, речень, скоромовок, прислів'їв. Такі вправи розвивають рухливість мовленнєвого апарату молодших школярів. Для того, щоб запобігти монотонності, неточності вимови, доцільно пропонувати певну розминку перед читанням.

Правильності читання сприяють вправи на вироблення уважності до слова, до його частин: читання слів зі спільним коренем, з різними коренями; читання слів, які відрізняються одним звуком тощо.

Поступово необхідно розвивати в молодших школярів швидкість читання. При швидкому читанні активніше

та ефективніше застосовується й переробляється інформація прочитаного. Значну роль у навчанні швидкому читанню відіграє зразок вчителя. Темп його читання – взірець, до досягнення якого мають готувати себе діти. Темп читання повинен забезпечити розуміння прочитаного.

Висновки. Отже, у кожному класі початкової школи особливу увагу слід звертати на формування навичок виразного, правильного, свідомого та швидкого читання в молодших школярів. Ці якості тісно взаємозв'язані. Процес їх формування в учнів відбувається не одночасно. Необхідно сприяти тому, щоб кожний учень вільно читав, причому виразно, правильно, з усвідомленням прочитаного, швидко.

Література:

1. Попович Н. Ф. Майстерність сценічного мовлення /Н. Ф. Попович // Мистецька освіта в європейському соціокультурному просторі XXI століття: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (20-21 квітня 2017 р.). – Мукачево: РВВ МДУ, 2017. – С. 226-229.
2. Попович Н. Ф. Особливості формування в молодших школярів навичок виразного читання / Н. Ф. Попович, Г. Ю. Гудачок // Науковий вісник Мукачівського державного університету. – Карпатська вежа, 2017. – №23 (18). – С. 87-95.
3. Савченко О. Я. Методика читання у початкових класах /О. Я. Савченко. – К.: Освіта, 2007. – 334 с.